

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

гл. ас. д-р И. Кулова

2020 г.

ТЕСТ 1.1.

1.Счетоводството:

- А. на практика се осъществява само в рамките на конкретно предприятие и изисква задължително документиране на стопанските операции;
- Б. не е специфична дейност, изискваща прилагането на специфични способности;
- В. осигурява непрекъснато, пълно и всеобхватно наблюдаване, измерване и отразяване в стойност на цялостната производствено-стопанска дейност на предприятието.

2.Непосредствените обекти на счетоводно отчитане са:

- А. счетоводните документи;
- Б. активите, капиталите и пасивите;
- В. счетоводния баланс.

3. В актива на счетоводния баланс се представя:

- А. имуществото на предприятието по конкретен състав;
- Б. източниците на формиране на имуществото;
- В. стопанските операции, осъществени в предприятието;
- Г. стопанските процеси, осъществени в предприятието.

4.Компютърът е:

- А. краткотраен актив;
- Б. неамортизируем актив;
- В. амортизируем актив;
- Г. бавноликвиден актив.

5. Предоставените дългосрочни заеми са:

- А. задължения;
- Б. собствен капитал;
- В. дългосрочни финансови активи;
- Г. условни пасиви;
- Д. дългосрочни пасиви.

6. Дълготрайните активи са:

- А. бавноликвидни;
- Б. бързоликвидни;
- В. амортизируеми;
- Г. нематериални;
- Д. материални;
- Е. текущи вземания.

7. Краткотрайните активи са:

- А. бавноликвидни;
- Б. амортизируеми;
- В. парични средства;
- Г. текущи вземания.

8. Парите в касата на предприятието са:

- А. краткосрочен актив;
- Б. дълготраен актив;
- В. финансов актив;
- Г. материален актив;
- Д. бавноликвиден актив;
- Е. бързоликвиден актив.

ТЕСТ 1.1.

9. Капиталите на предприятието като обект на счетоводството са:

- ▶ А. парични средства;
- ▶ Б. стойностен израз на използваните от предприятието активи;
- ▶ В. възникнали задължения на предприятието.

10. Вземанията от клиенти са:

- ▶ А. дългосрочен актив;
- ▶ Б. краткосрочен актив;
- ▶ В. дългосрочен пасив;
- ▶ Г. условен актив.

11. В счетоводния баланс печалбата от текущата година се посочва:

- ▶ А. в актива;
- ▶ Б. в пасива;
- ▶ В. към условните активи;
- ▶ Г. към условните пасиви.

12. В счетоводния баланс резервите се посочват като:

- ▶ А. краткосрочни пасиви;
- ▶ Б. собствен капитал;
- ▶ В. дългосрочни пасиви.

13. В счетоводния баланс задълженията към бюджета се посочват:

- ▶ А. в краткосрочните пасиви;
- ▶ Б. във финансиранята;
- ▶ В. в дългосрочните пасиви.

14. В счетоводния баланс паричните средства се посочват като:

- ▶ А. краткосрочни пасиви;
- ▶ Б. краткотрайни активи;
- ▶ В. дълготрайни активи.

15. В счетоводния баланс вземанията от продажби се посочват като:

- ▶ А. краткосрочни пасиви;
- ▶ Б. краткотрайни активи;
- ▶ В. дълготрайни активи.

16. В счетоводния баланс програмните продукти се посочват като:

- ▶ А. дълготрайни материални активи;
- ▶ Б. дълготрайни нематериални активи;
- ▶ В. краткотрайни активи;
- ▶ Г. дългосрочни вземания.

КАЗУС 3

“Ловико” АД - Сухиндол има следното имуществено състояние към 31.12.20... г.

1. Задължения към персонала	9 700 лв.
2. Сгради с отчетна стойност и коректив – 18 000 лв.	90 000 лв.
3. Задължения към доставчици	2 200 лв.
4. Разплащателна сметка в левове	5 000 лв.
5. Задължения към социалното осигуряване	2 400 лв.
6. Вземания от клиенти	8 400 лв.
7. Офис обзавеждане с отчетна стойност и коректив – 500 лв.	3 000 лв.
8. Транспортни средства с отчетна стойност и коректив – 2 800 лв.	26 000 лв.
9. Задължения към бюджета	7 000 лв.
10. Приходи за бъдещи периоди	650 лв.
11. Дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия	6 600 лв.
12. Предоставени краткосрочни заеми на предприятия	1 200 лв.
13. Печалба за отчетната година	14 000 лв.
14. Материали по цена на придобиване	23 000 лв.
15. Получени дългосрочни банкови заеми	10 000 лв.
16. Програмни продукти /без коректив/	3 500 лв.
17. Разходи по доставката на материали	1 000 лв.
18. Основен капитал	.....

Иска се:

1. Да се състави брутен счетоводен баланс към 31 декември 20... г.
2. Да се направи характеристика на използваните корективни балансови статии /период/.
3. Да се състави нетен счетоводен баланс към 31 декември 20... г.

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

- ▶ Счетоводният баланс дава информация за активите, пасивите и собствения капитал на предприятието **към определен момент**. Но те не са константна величина. **Непрекъснато се променят** в следствие на извършваната от предприятието стопанска дейност. Или капиталът на предприятието непрекъснато извършва кръгооборот. Всяко едно изменение настъпило със счетоводните обекти в резултат на кръгооборота на капитала се нарича **стопанска операция**. Стопанските операции влияят на счетоводния баланс като предизвикват изменения в неговия актив, пасив или и в двете части едновременно.

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

► Балансовите изменения може да се обобщят в следните 4 вида:

1) **$A+x-x=P$** (Изменения само в актива на баланса, в резултат на които едни активи се увеличават, а други се намаляват, като общата сума на актива на баланса не се променя);

2) **$A=P+x-x$** (Изменения само в пасива на баланса, в резултат на които едни пасиви се увеличават, а други се намаляват, като общата сума на пасива не се променя);

3) **$A+x=P+x$** (Изменения в актива и в пасива на баланса в посока на увеличение);

4) **$A-x=P-x$** (Изменения в актива и пасива на баланса в посока на намаление).

Където: **A** е обща сума на актива на счетоводния баланс;

P е обща сума на пасива на счетоводния баланс;

x е стойността на промяната.

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

► ПРИМЕР 1:

- Например, ако от касата са изтеглени 300 лв. и са внесени по разплащателната сметка на предприятието, то промяната на счетоводния баланс се изразява чрез равенството:

$$A+300-300 = П$$

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

► ПРИМЕР 2:

- Ако част от основния капитал, неизискващ регистрация – в размер на 1 000 лв. се трансформира в основен капитал, изискващ регистрация, то промяната в счетоводния баланс се изразява чрез равенството:

$$A = П + 1\ 000 - 1\ 000$$

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

► ПРИМЕР 3:

- В случай, че в предприятието е постъпил нов съдружник, който внася като дялова вноска машина оценена на 12 000 лв., промяната в баланса на предприятието се изразява чрез равенството:

$$A+12\ 000 = П+12\ 000$$

ВЛИЯНИЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ВЪРХУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

► ПРИМЕР 4:

- Ако предприятието е погасило част от краткосрочен заем със средства от разплащателната си сметка в размер на 2 000 лв., балансовото изменение се изразява с равенството:

$$A-2\ 000 = П-2\ 000$$

КАЗУС 1

В предприятие „Х“ са извършени следните стопански операции:

- ▶ 1. Изплатени са от касата на предприятието работни заплати на персонала в размер на 34 000 лв.
- ▶ 2. Получен е дългосрочен заем за 45 000 лв. Сумата е постъпила по разплащателната сметка на предприятието.
- ▶ 3. Закупени са материали от доставчик за 7 000 лв.
- ▶ 4. Съгласно преводно нареждане (ПН) от разплащателната сметка е преведена дължимата сума на доставчика от операция 3.
- ▶ 5. От разплащателната сметка са преведени 6 000 лв., дължими на републиканския бюджет.
- ▶ 6. Част от допълнителния резерв – 18 000 лв. е трансформиран в основен капитал, изискващ регистрация.

Иска се: Да се определи каква промяна оказват извършените стопански операции върху счетоводния баланс на предприятие „Х“.

КАЗУС 2

В предприятие „Х“ са извършени следните стопански операции:

- ▶ 1. Получено е финансиране за текущата дейност в размер на 5 000 лв. Сумата е постъпила по разплащателната сметка.
- ▶ 2. Получени са по разплащателната сметка на предприятието 13 000 лв. от клиент.
- ▶ 3. За сметка на неразпределената печалба от минали години е увеличен основният капитал, изискващ регистрация с 15 000 лв.
- ▶ 4. От разплащателната сметка на предприятието е изплатено задължение към друг кредитор за 30 000 лв.
- ▶ 5. Погасена е част от дългосрочен заем за 6 000 лв. със средства от разплащателната сметка.
- ▶ 6. Закупена е машина за 24 000 лв. Сумата е платена от разплащателната сметка.

Иска се: Да се определи каква промяна оказват извършените стопански операции върху счетоводния баланс на предприятие „Х“.